

A 21. HADSZÍNTÉRI TÁMOGATÓ PARANCSNOKSÁG (USA) ÉS A BEFOGADÓ NEMZETI TÁMOGATÁS KAPCSOLATA

Jároscsák Miklós¹

Az Amerikai Egyesült Államokon kívül műveleti területeken feladatot végrehajtó USA erők logisztikai támogatásában meghatározó szerep hárul a németországi Kaiserslauternben diszlokáló 21. Hadszíntéri Támogató Parancsnokságra (a továbbiakban: 21. TSC), amely jelenleg 15 országban végez általános logisztikai támogatási feladatokat és többek között részt vesz az SFOR, valamint a KFOR erők támogatásában is.

Alapvető rendeltetését tekintve a 21. TSC végzi az anyaországból a világ adott térségében alkalmazásra kerülő kötelékek fogadását, célirányos felszerelését, felkészítését, feltöltését, majd a műveleti területre történő kiszállításuk megszervezését, a felvonultatást és, mint **Nemzeti Támogató Elem** az utánpótlási lánc kiépítését, annak folyamatos fenntartását. A 21. TSC felelősségi körzetébe tartozik **Afrika**, **Németország**, valamint **Dél-Európa** térsége, ahol összességében **15 ország 35 különböző műveleti területén teljesítenek feladatot jelenleg a szervezet kiküldetett erői**. Ez a speciális feladatokat teljesítő szervezet mind képességei kialakítása, mind a **Befogadó Nemzeti Támogatás** gyakorlati megvalósítása tekintetében rendkívül hasznos példákkal szolgálhat a magyar katonai logisztika fejlesztői számára.

A nemzetközi példák felkutatása és feldolgozása különösen fontos a nemzeti erők katonai logisztikai támogatásának fejlesztése során, hiszen a NATO prágai csúcstalálkozón deklarált szerepváltozás és az Európai Unió saját katonai kötelékeinek felállítása egyben katonailag azt is jelenti számukra, hogy különböző nagyságrendű kontingenseket szükséges felkészíteni és delegálni a külhoni régiókban válságkezelést végrehajtó többnemzetiségű kötelékek állományába.

---

¹ Dr. Jároscsák Miklós ezredes, a hadtudomány PhD. doktora, HM GTH főigazgató általános helyettes.

1. A 21. TSC és a Befogadó Nemzeti Támogatás

Az USA legnagyobb szárazföldi logisztikai támogató csoportosítása, a 21. TSC alapítója és egyben főbázisa a Befogadó Nemzeti Támogatás szűkített és egyszerűsített megoldását alkalmazó testületnek, melynek neve a **Nemzeti Területi Parancsnokok Konferenciája** (továbbiakban: NTCC). Az NTCC a Befogadó Nemzeti Támogatás rendszerint egy, vagy több konkrét logisztikai támogatásra irányuló feladatai (légi szállítás, felvonultatás, készlet diszlokálás, javítás, egészségügyi ellátás) kétoldalú – az érintett felek közötti – megoldása elősegítésére hivatott szervezet, melynek alkalmazott eljárásai NATO jóváhagyást élveznek.

Az NTCC-t 1986-ban 7 ország alapította és jelenleg 11 tagból áll: **Belgium, Bulgária, Dánia, Franciaország, Hollandia, Anglia, 21. TSC (USA), Luxemburg, Lengyelország, Németország, Olaszország.** A szervezet nem pótolja, illetve nem helyettesíti a kétoldalú egyezményeket és semmiféle hatáskörrel nem rendelkezik azok felülvizsgálatára, ugyanakkor **nyitott és kész tagjai közé fogadni** a NATO és nem NATO országokat is. A testület vezetése rotációs rendszerben változik.

A tagországok közötti Befogadó Nemzeti Támogatás megvalósítása a konszenzussal elfogadott Irányelvek (NTC Guidelines) alapján történik, melyben olyan alapelvek kerültek rögzítésre, *mint*:

- A megkötött egyezmény nem tartalmazhat az adott országok szuverenitását bármi módon befolyásoló kitételeket;
- Minden tagország köteles tiszteletben tartani az adott ország törvényeit és jogszabályait;
- A Befogadó Nemzeti Támogatás igénymegfogalmazásánál mindig saját lehetőségek maximális felhasználásából kell kiindulni és csak a fennmaradó igényekre vonatkozóan lehet támogatásért fordulni a többi nemzethez;
- A támogatás eseti alapú, mindig a konkrét helyzetre, az adott feladat megoldására épül;
- Az igényelt támogatások egységes árakon kerülnek elszámolásra, ami azt jelenti, hogy adott támogatás minden tagország számára ugyanannyiba kerül;

- Befogadó Nemzeti Támogatás kérése előtt informálni kell az illető ország védelmi miniszterét és külügyminiszterét, mely során közölni kell a támogatási igények fajtáját, mennyiségét, felhasználásának idejét és módját, valamint a feladat megoldásával kapcsolatos elgondolást;
- Az igényközlést nagybani nyilatkozatba foglalják, amely tartalmazza, hogy pontosan mire kérnek támogatást;
- A nyilatkozat alapján az érintett területek képviselői bevonásával értekezletek kerülnek lefolytatásra, melyeken tisztázzák a felmerülő igények kielégítését kik tudják vállalni, illetve az igénylistán szereplő kéréseket mikor, hol, ilyen formában, mennyiért fogják teljesíteni;
- Az igények biztosítása teljes lefedettség esetén, ha valamennyi igény kielégítését vállalják a befogadó országok, akkor kezdik el a műveleteket.

Az irányelvekben rögzített eljárási rend egyszerűbb, mint a NATO MC 334/1 és AJP 4.5. alapokmányokban rögzített módszer, tulajdonképpen egy másik megoldási változatot jelent. Alkalmazása során nem kerülnek ellentmondásba a NATO eljárási alapelveivel, módszereivel, sőt a megállapodások rögzítését követően az érintett országok kitöltik a NATO STANAG által előírt dokumentumokat is. Pontosán kell látni ez esetben azt, hogy a 11 ország egyezménye nem váltja ki a NATO elvekre épülő Befogadó Nemzeti Támogatást, hanem az mellett egyedi feladatok egyszerűsített, gyors és pozitív megoldását helyezi előtérbe. *(Az NTC-Guidelines tartalmi felépítését az 1. sz. Függelék tartalmazza.)*

A 21. TSC adott idejű lehetőségei és szabad erőforrásai felhasználására épülő kapacitásai a térségben – több dimenzió tekintetében – igen számottevőek, ami lehetővé teszi gyakori szerepvállalásukat a tagországok támogatási igényeinek kielégítésében.

Mindezekkel együtt az NTCC célja egy olyan támogatási rendszer működtetése, amely elősegíti az erők felvonultatását, logisztikai támogatását, az erőforrások optimalizált felhasználását a résztvevő nemzetek szakértőinek közvetlen tárgyalása útján. Ezen túlmenően a szervezet tevékenységébe tartozhat a katasztrófa elhárítás, az egyéb logisztikai támogatás és a polgári – katonai együttműködés terén jelentkező feladatok megvalósítása.

Az NTCC két alapvető csoportosításból tevődik össze, melynek egyik eleme a parancsnokok csoportja, míg a másik része a „*kapcsolattartó személy*” intézményét foglalja magában. A „*kapcsolattartó személyek*” az adott országban megfelelő hatáskörökkel és információkkal rendelkeznek ahhoz, hogy az igényeket, kéréseket megfogalmazó országoknak rövid idő alatt, pontos válaszokat tudjanak adni.

Hazánk számára, az NTCC csatlakozáshoz lényeges szempont, hogy annak nincsenek pénzügyi feltételei, az alkalmazott elvek igazodnak a nemzeti törvényekhez és jogszabályokhoz, viszont a támogatási igény kielégítése gyorsabban és egyszerűbben, a többi tagországgal azonos kondíciók mellett valósítható meg. Ezen tények alapján megfontolásra érdemesnek tűnik az NTCC-hez csatlakozás, mivel nemzeti támogatási rendszerünk kialakításához további gyakorlati tapasztalatokra tehetünk szert, valamint különböző támogatási igények kielégítése révén többlet-bevételekhez juthatunk.

Figyelembe véve nemzeti támogató képességeink fejlesztési célkitűzéseit belátható, hogy a katonai logisztika érdekében álló a fentiekben vázolt lehetőség megragadásának előmozdítása.

2. A 21. Hadszíntéri Támogató Parancsnokság (21. TSC) alaprendeltetése és lehetőségei

Az Amerikai Egyesült Államok európai főparancsnokságának meghatározó jelentőségű szervezete a 21. TSC, amely a különböző célú műveletek logisztikai támogatásáért felelős. A parancsnokság előre telepített szervezeteivel, több funkciós struktúrában képes az összhaderőnemi és többnemzeti erők logisztikai támogatásának összehangolására, azon belül kiemelten a stratégiai csoportosítások felvételének elősegítésére, a hadszíntéri fogadásra, a műveletek logisztikai erőösszpontosítására, a készenléti-, mozgatási-, fenntartási- és ellátási követelmények teljesítésére.

Alaprendeltetesei (küldetesei) közé tartozik az előre telepített **Hadszíntéri Támogató Parancsnokság** fenntartása, a képzés és felkészítés folytatása a harci támogató, valamint a harci kiszolgáló támogató szervezetek irányában, részvétel a katonai szervezetek felvonultatása előkészítésében és vezetésében, a fogadás és a mozgatás megszervezésében, továbbá a hadszíntéri logisztikai támogatás folyamatos fenntartása, a támogató erőösszpontosítások rugalmas változtatása, áthelyezése a hadsereg, illetve az összhaderőnemi és többnemzeti erők műveleti területeire.

A 21. TSC teljeskörű logisztikai támogatást biztosít az USA európai erői számára és az **USA európai erői parancsnoksága (Stuttgart)** részére, mely keretében négy **állandó prioritást érvényesítenek**:

- a személyi állomány lehető legteljesebb körű ellátása,
- az erők kiképzése és feladatra történő felkészítése,
- a parancsnokságok működési feltételeinek biztosítása,
- az erők gyors és szervezett áthelyezése.

Az erők lehető legteljesebb ellátásban részesítésén belül, a kifejezetten logisztikai jellegű szolgáltatásokon túl tevékenységi körükbe tartozik a személyi állomány biztonságát, a jogsegély szolgálat, a kereskedelmi üzlethálózat, a posta tevékenységet, a Vám ügyek intézését, a termeltetést végző fenntartó – támogató csoportok működtetése.

A kiképzés és felkészítés érdekében a 21. TSC kapcsolatban áll, a hadszíntéri általános támogatást és fenntartást biztosító szervezetekkel, a felvonultatást előkészítő és irányító központtal, a hadszíntéri elosztó központtal, a SETAF alárendelt 173. légiszállító dandárral, valamint a meghatározott szintű javító szervezetekkel. Képes a II – V, VII és IX ellátási anyagosztályokba tartozó készletek és eszközök fenntartására, víztisztításra, robbanóanyag mentesítésre, légi úton ejtőernyős anyagszállításra, mozgásirányításra, közúti szállítási feladatok végrehajtására és a szállítások nyomkövetésére, minőségi bevizsgálásra és a katasztrófa elhárításban történő közreműködésre.

Az erő áthelyezés (továbbítás) feladatrendszerének megvalósítását a mozgatás – mozgásirányító csoportok, a készlet – eszköztelepítést tervező – szervező menedzsmenetek, szárazföldi-, vízi és légi támogató csoportosítások, saját kereskedelmi üzlethálózatot fenntartó és működtető szervezetek segítik.

A 21. TSC közel 7600 fős összlétszáma az **1. Szállítás Mozgatás Irányító Hivatal**, a **29. Támogató Csoport**, a **37. Szállító Parancsnokság**, a **200. Anyaggazdálkodási Központ**, az **Általános Támogató Központ (Európa)**, valamint maga a **Parancsnokság szervezetei** létszámából tevődik össze.

A 21. Hadszíntéri Támogató Parancsnokság

Többkomponensű vezető szerv, mely tagjainak 43%-a aktív állományú, 57%-a szárazföldi tartalékos Indiana Államból. A parancsnokság megosztott műveletekre tervezett, telepíthető, elsőként kiküldött fogadást biztosító blokkal (modullal). Felelősségi körébe tartozik az 5 dandár méretű logisztikai egység vezetése és irányítása. A szervezet éves teljes költségvetése megközelíti a 288 millió USA dollárt. Háborús időszakban a parancsnokság hadi szervezete – a vonatkozó doktrína alapján – 11 dandár szintű szervezetre és mintegy 50 ezer fős állományra bővül.

Az 1. Szállítás – Mozgatás Irányító Hivatal

Az USA Európai Erők főparancsnokának végrehajtó szervezete a szárazföldi disztribúció területén jelentkező feladatok központi tervezésére, szervezésére és irányítására. Felelősségi körébe tartozik a műveleti területen feladatot végrehajtó amerikai erők mozgásának vezetése és irányítása. Ezen túlmenően koordinálja az anyagok és eszközök, valamint a hadszíntéri szintű fenntartási készletek mozgatását és szállítását az Európai Parancsnokság működési területére, illetve azon belül.

A 29. Támogató Csoport

Tevékenységi körébe tartozik a közvetlen és általános támogatási szintű javítás és karbantartás, a légi szállító (ledobó) szolgálat, a hadszíntéri légijármű középjavítás, lőszer tároláshoz és fenntartáshoz kapcsolódó általános- és közvetlen támogatás, a robbanóanyag mentesítés, a nem harcoló amerikai személyek Európából történő evakuálása, a **173. Légi-szállító Dandár** erőivel megoldandó logisztikai támogatási feladatok szervezése, valamint a felvonulás anyagmozgatását kezelő központ működtetése.

A 37. Szállító Parancsnokság

Állományába tartozik egy zászlóalj szintű, csak német állampolgárságú gépjárművezetőkkel feltöltött szállító kötelék, amely hadszíntéri közúti katonai szállító képességekkel rendelkezik. Alárendeltségében működik a **Katonai Rendész Zászlóalj** és a műveleti terület katonai fogháza, valamint a **Hadszíntéri Elosztó Központ**.

A 200. Anyaggazdálkodási Központ

A szervezet több komponensű egység, amely állományának 25 %-a aktív, 75%-a az **USA Alabama Nemzeti Gárda** része. Felelősségi körébe tartozik a hadszíntéri kiterjedésű anyaggazdálkodás központi feladatainak ellátása az USA Európai Parancsnokság harcoló, harctámogató szárazföldi-, légi szervezetei számára. Feladata a hadszíntéri szintű felügyelet biztosítása a lőszergazdálkodás, az anyagi és technikai eszközellátás, a hozzájuk kapcsolódó támogatási tevékenységek felett. Ezen túlmenően közvetlen támogatás-szintű anyaggazdálkodási tevékenységet folytat a hadtest keretébe nem tartozó egységek és más előretoltan települt, vagy szektoron kívüli egységek számára.

Az Általános Támogató Központ

Elsődleges rendeltetése alapján *működteti* a hadszíntéri logisztikai fenntartó bázist, *vezeti* az USA Európai Főparancsnokságának központosított javítás megrendeléséért felelős (szerződéskötési jogosultsággal rendelkező) szervezetét.

A szárazföldi, Európában állomásozó csapatok részére az ellátást, javítást – karbantartást, elosztást és egyéb logisztikai tevékenységeket átfogó támogatási kapacitásokat tart fenn, valamint az **ISO 9002 szabvány** szerinti minősítéssel rendelkező laboratóriumot üzemeltet.

Az **Általános Támogató Központ** Európában a helyi lakosok részére a legnagyobb amerikai munkaadó szervezet.

Összegzés – következtetések

A 21. TSC bemutatott szervezeti összetétele és érintett képességei, lehetőségei ismeretében megállapítható, hogy Európa közepén, Európa térségére, sőt azon kívüli régiókra kiterjedően a műveletek logisztikai támogatására szakosodott, rendkívül jelentős logisztikai csoportosítás működik, amellyel elsősorban a NATO szövetségesek – együttműködés és a Nemzeti Területi Parancsnokok Konferenciájához történő csatlakozás keretében – műveleti feladataik előkészítése és végrehajtása során számolhatnak.

Hazánk részéről különösen a honi területen kívüli alkalmazásban érintett kontingensek Befogadó Nemzeti Támogatása igénybevétele esetén válik fontossá a gyors, megbízható, minél teljesebb körű és a lehető

legnagyobb költséghatékonyságú logisztikai támogatás nyújtása, amihez a 21. TSC minden bizonnyal kész és képes hathatósan hozzájárulni.

A saját Befogadó Nemzeti Támogatás körébe tartozó feladataink kimunkálásánál, illetve a napi gyakorlat által felvetett légi szállítási, mozgatási, ellátási és más támogatási tevékenységek sorába tartozó igények biztosításánál célszerű a cikkben kifejtett gondolatokat is figyelembe venni, azok által a lehetséges változatok skáláját kibővíteni.

Mindezek alapján érdemes lenne az NTCC-hez történő csatlakozást megfontolás tárgyává tenni, amely révén többlet lehetőségekre tehetnénk szert a nemzeti támogatás keretében megoldandó feladataink teljesítése terén.

Felhasznált irodalom:

1. NATO Logisztikai Kézikönyv 1999. évi kiadás.
2. AJP-4 Összhaderőnemi Logisztikai Doktrína.
3. AJP-4.5. Összhaderőnemi Befogadó Nemzeti Támogatás Doktrínája.
4. *Dr. William S. Stokes* úr (21. TSC) előadása.

1. sz. Függelék

Az NTC – Guidelines tartalma

I: ELJÁRÁS

1. rész Általános NTC – Eljárás
2. rész Cél / Terv
3. rész Általános elvek
4. rész NTC – Operatív Tanács
5. rész Alkalmazandó dokumentumok
6. rész Eljárási fázis

II. VÉGREHAJTÁS

1. fázis Követelmények elgondolása (COR)
2. fázis Követelmények megállapítása (SOR)
3. fázis BNT koordináció
4. fázis BNT elgondolása
5. fázis Költségtérítés

III. FÜGGELÉKEK

1. Függelék NTCC Megállapodási Nyilatkozat.
2. Függelék Parancsnokok Tanács tagjai és az Operatív Tanács állománya.
3. Függelék Követelmények megállapításának formanyomtatványa.
4. Függelék Nemzeti Függelékek A-tól K-ig az országok számára.